

ved udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed. Straffelovrådet finder imidlertid, at den gældende strafferamme på henholdsvis fængsel i 8 år (jf. stk. 1 om samleje med børn under 15 år) og fængsel i 12 år (jf. stk. 2 om samleje med børn under 12 år) giver fuldt tilstrækkelig mulighed for at udmåle skærpede straffe i de omhandlede sager om seksuelle overgreb mod børn, og desuden svarer de gældende strafferammer i straffelovens § 222 til strafferammerne efter straffelovens § 216.

Straffelovrådet foreslår i stedet, at der føjes en ny bestemmelse til straffelovens § 222, hvorefter det ved strafudmålingen skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har opnået samlejet med barnet (eller anden kønslig omgængelse end samleje) ved udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed.

Straffelovrådet finder, at en sådan strafskærpselsbestemmelse bør finde anvendelse både i de tilfælde, der er omhandlet i straffelovens § 222, stk. 1 (barn under 15 år), og i de tilfælde, der er omhandlet i straffelovens § 222, stk. 2, 1. led (barn under 12 år). Derimod er der ikke behov for, at den skal omfatte tilfælde som nævnt i § 222, stk. 2, 2. led, idet denne del af bestemmelsen specifikt omhandler den grove form for udnyttelse af en fysisk/psykisk overlegenhed, som ligger i, at der anvendes tvang eller trusler over for barnet.

Der henvises i øvrigt til udtalelsen side 21-22.

3.5. Ved afgørelsen af, om gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed til at skaffe sig samleje (eller anden kønslig omgængelse) med et barn under 15 år, bør der efter Straffelovrådets opfattelse navnlig lægges vægt på aldersforskellen mellem gerningsmanden og forurettede, herunder om forurettede er et mindre barn. Endvidere bør det bl.a. indgå, om forurettede som følge af en særlig familiemæssig eller anden tilknytning til gerningsmanden har haft vanskeligt ved at sige fra eller på anden måde modsætte sig overgrebet. Det bør tillige indgå, om gerningsmanden har opsøgt forurettede og taget initiativ til overgrebet.

Som anført ovenfor under pkt. 3.2 vil der efter Straffelovrådets opfattelse være grundlag for normalt at lægge til grund, at gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed, hvis der er tale om overgreb mod et barn i alderen op til 10-11 år. I sådanne sager indebærer forurettedes alder således normalt i sig selv, at et samleje må anses for at være opnået gennem udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, selv om der ikke er anvendt vold eller trusler herom. Denne formodning vil være

stærkere, jo yngre barnet er, og jo mere indgribende overgrebet er.

I forhold til børn i alderen 12-14 år vil det som anført i højere grad end i forhold til mindre børn bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden kan antages at have udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed. Det vil efter Straffelovrådets opfattelse f.eks. kunne tale imod, at der har været tale om en sådan udnyttelse, at gerningsmanden er relativt ung og uerfaren, mens forurettede er lige under 15 år og eventuelt selv har taget initiativet til den seksuelle handling. Der vil også kunne tænkes tilfælde, hvor gerningsmanden er noget ældre end forurettede, men hvor omstændighederne trods den større aldersforskel taler imod at anse et samleje for opnået ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor et barn, der er lige under 15 år, frivilligt opsøger en 40-årig prostitueret og har samleje med denne.

Der henvises i øvrigt til udtalelsen side 22-23.

3.6. Om tilfælde omfattet af straffelovens § 222, jf. § 224 eller § 225, hvor der ikke er tale om samleje, og heller ikke er tale om anden kønslig omgængelse af stor lighed med samleje, bemærker Straffelovrådet, at for så vidt angår forhold af mindre indgribende karakter grænser tilfældegruppen til blufærdighedskrænkelser, jf. straffelovens § 232 (f.eks. blufærdighedskrænkelser i form af kortvarig berøring af barnets kønsorganer under fællesbadning), og for så vidt angår forhold af mere indgribende karakter grænser tilfældegruppen til situationer, hvor gerningsmanden har forsøgt at skaffe sig samleje, jf. straffelovens § 222, jf. § 21.

Da der således er tale om forhold af meget forskellig grovhed, må det efter Straffelovrådets opfattelse i videre omfang end ved samleje bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden i det enkelte tilfælde kan antages at have udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed. Det er imidlertid Straffelovrådets opfattelse, at det taler mere for at anse forholdet for begået ved udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, både jo yngre barnet er, og jo mere indgribende overgrebet er.

Straffelovrådet anfører, at det forhold, at en voksen har opnået seksuelt samkvem med et barn under 15 år ved at tilbyde enten penge eller naturalier, ikke i sig selv udelukker, at der kan foreligge en udnyttelse af en (fysisk eller) psykisk overlegenhed. Rådet henviser som eksempel til Højesterets dom af 26. oktober 2006 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 254), hvor tiltalte blev dømt for bl.a. at have opnået analt og